

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **I. M.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 1. 2021, č. j. 2 Az 31/2019 – 27, o návrhu žalobce na vydání předběžného opatření,

t a k t o :

Návrh žalobce na vydání předběžného opatření, jímž by soud žalovanému uložil povinnost vydat žalobci zpět průkaz žadatele o mezinárodní ochranu, **se z a m í t á**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 15. 1. 2021, č. j. 2 Az 31/2019 – 27, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2019, č. j. OAM-921/ZA-ZA11-VL13-2018. Posledně uvedeným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), mezinárodní ochranu.

[2] Spolu s blanketní kasační stížností podal stěžovatel mimo jiné návrh na vydání předběžného opatření dle § 38 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), jímž by se žalovanému uložilo, aby stěžovateli vydal zpět průkaz žadatele o mezinárodní ochranu, neboť se za tohoto žadatele nadále považuje. Návrh odůvodňuje především tím, že se dne 19. 5. 2021 dostavil na pracoviště žalovaného za účelem prodloužení doby platnosti průkazu žadatele o mezinárodní ochranu. Zde mu byl vydán protokol o předání cestovního dokladu a zároveň mu bylo sděleno, že řízení o mezinárodní ochraně bylo ukončeno ke dni 30. 1. 2021, kdy nabytí právní moci napadený rozsudek městského soudu. Stěžovatel je však toho názoru, že městský soud doručoval rozsudek na nesprávnou

a neaktuální adresu (tj. X), o jeho existenci se tak nemohl dozvědět. Městský soud pochybil, neboť stěžovatel již v roce 2020 nahlásil na pracovišti žalovaného novou adresu (X), což bylo zaznamenáno i v průkazu žadatele o mezinárodní ochranu, jehož kopii stěžovatel k návrhu připojil. Bylo povinností soudu vyvinout maximální snahu o dohledání správné adresy, to se však nestalo. Stěžovatel splnil svou povinnost a novou adresu řádně nahlásil žalovanému; měl přitom za to, že právě na tuto adresu mu bude doručováno i soudní rozhodnutí. S ohledem na pochybení městského soudu žádá o uvedené předběžné opatření a vrácení průkazu žadatele o mezinárodní ochranu, dokud nebude Nejvyšším správním soudem meritorně rozhodnuto o kasační stížnosti a postaveno najisto, že městský soud postupoval při doručování nesprávně. Bez předběžného opatření je stěžovatel v tíživé situaci, neboť v ČR nedisponuje žádným pobytovým oprávněním, je zde nelegálně a hrozí mu například zajištění ze strany Policie ČR.

[3] Žalovaný ve vyjádření k návrhu stěžovatele předně podotýká, že od 22. 1. 2020 skutečně eviduje pobyt stěžovatele na adrese X. Přesto považuje jím uplatněnou argumentaci za nesprávnou, neboť z § 37 odst. 3 s. ř. s. vyplývá, že je v zájmu účastníka řízení informovat soud o změně adresy pro doručování, pokud k ní dojde v průběhu řízení. Stěžovatel se mohl nechat v řízení před městským soudem zastoupit právním profesionálem či organizací poskytující právní poradenství cizincům, pokud si nebyl jistý procesními pravidly. Ke změně adresy nadto došlo až poté, co žalovaný městskému soudu odeslal vyjádření k žalobě (tj. 9. 8. 2019). Právě v tomto vyjádření žalovaný často upozorňuje na změnu hlášené adresy oproti stavu v době podání žaloby. Činí tak preventivně, s vědomím častých opomenutí povinnosti hlásit změnu doručovací adresy samotným žalobcem. Nicméně tato povinnost tíží především žalobce (zde stěžovatele), který musí soudu předkládat včasné a správné informace ohledně případných změn adresy pro doručování. Na základě uvedeného žalovaný navrhuje, aby kasační soud návrhu na vydání předběžného opatření nevyhověl.

[4] Podle § 38 odst. 1 s. ř. s. *byl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímně upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet. Ze stejných důvodů může soud uložit takovou povinnost i třetí osobě, lze-li to po ní spravedlivě žádat.*

[5] Nejvyšší správní soud konstatuje, že návrhu stěžovatele nelze s ohledem na zákonnou úpravu vyhovět. Stěžovateli totiž nesvědčí postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 2 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení je totiž **žadatelem o udělení mezinárodní ochrany cizinec, který podal v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany, o níž dosud nebylo pravomocně rozhodnuto.** Postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany má dále cizinec po dobu běhu lhůty pro podání žaloby podle § 32 a po dobu soudního řízení o žalobě proti rozhodnutí ministerstva podle soudního řádu správního, má-li tato žaloba odkladný účinek nebo do vydání usnesení krajského soudu o nepřiznání odkladného účinku, pokud o něj cizinec požádal. Postavení žadatele

pokračování

o udělení mezinárodní ochrany má dále cizinec, který požádal o udělení mezinárodní ochrany v jiném státě, který je vázán přímo použitelným předpisem Evropské unie, a Česká republika jej převzala na své území za účelem posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

[6] Stěžovatel tak měl postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany pouze do skončení řízení o žalobě před městským soudem. Jeho kasační stížnost proti rozhodnutí městského soudu o zamítnutí žaloby sice má ze zákona odkladný účinek (§ 32 odst. 5 zákona o azylu), to ovšem neznamená, že by stěžovateli v této fázi soudního přezkumu náleželo rovněž postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu výše citovaného § 2 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Je však oprávněn po dobu řízení o kasační stížnosti setrvat na území ČR (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 1. 2020, sp. zn. III. ÚS 3997/19).

[7] Cizinec je tedy v rámci řízení o kasační stížnosti oprávněn pobývat na území ČR, a to na základě potvrzení o strpění na území dle § 78b zákona o azylu. Podle § 78b odst. 1, věty první zákona o azylu *ministerstvo na žádost cizince rozhodne o jeho strpění na území na dobu nezbytně nutnou, pokud cizinec předložil náležitosti uvedené v odstavci 4. O strpění na území vydá ministerstvo cizinci potvrzení o strpění na území, ve kterém vyznačí dobu strpění na území.* Podle odstavce 4 tohoto ustanovení je cizinec povinen k žádosti o strpění na území nebo prodloužení doby strpění na území a) předložit cestovní doklad, je-li jeho držitelem, b) předložit doklad o včas podané kasační stížnosti s návrhem na přiznání odkladného účinku nebo při prodloužení doby strpění doklad o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti a doklad o tom, že řízení o podané kasační stížnosti dosud pravomocně neskončilo, a c) doložit adresu místa hlášeného pobytu na území.

[8] Stěžovatel tedy má prostředky, jak si zajistit další legální pobyt na území do doby pravomocného skončení řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud nemůže žalovanému uložit, aby stěžovateli vydal průkaz žadatele o mezinárodní ochranu, neboť stěžovatel tímto žadatelem již není, jak bylo vysvětleno výše. To ovšem samo o sobě nemá vliv na právo stěžovatele setrvat na území po dobu řízení o kasační stížnosti.

[9] Nejvyšší správní soud k tomu doplňuje, že na věc nemá vliv argumentace stěžovatele ohledně doručování napadeného rozsudku městského soudu. Nastolené otázky mají vliv na posouzení **včasnosti kasační stížnosti** a přímo tak nesouvisí s otázkou dalšího legálního pobytu stěžovatele v České republice. Včasnost kasační stížnosti je jednou z podmínek řízení, kterou Nejvyšší správní soud zkoumá předtím, než přistoupí k meritornímu posouzení případu. V případě opožděné kasační stížnosti je tato dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. usnesením odmítnuta. Pokud je kasační stížnost shledána včasnou, může zdejší soud – za splnění dalších procesních podmínek řízení – přistoupit k vlastnímu věcnému přezkumu napadeného rozhodnutí. Soudu nyní nepřísluší, aby se v usnesení o předběžném opatření zabýval včasností stěžovatelem podané kasační stížnosti; ostatně takové posouzení by nemělo na rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření žádný vliv. I pokud by Nejvyšší správní soud shledal tvrzené vady

v postupu městského soudu při doručování napadeného rozsudku, znamenalo by to pouze, že rozsudek byl stěžovateli řádně doručen až dne 19. 5. 2021, kdy si jej osobně převzal. To by pak mělo vliv na určení, zda byla kasační stížnost stěžovatele podána v zákonné dvoutýdenní lhůtě po doručení rozhodnutí (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Na skutečnosti, že po skončení řízení o žalobě (tedy nejpozději po 19. 5. 2021) již stěžovateli nesvědčí postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany, by takové úvahy či zjištění nic nezměnily.

[10] Na základě popsaných skutečností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro vydání stěžovatelem požadovaného předběžného opatření nejsou za daného stavu splněny. Nezbylo mu proto, než tento návrh zamítnout.

[11] Nad rámec výše uvedeného kasační soud dodává, že o předběžném opatření rozhodoval, aniž by byl stěžovatel zastoupen advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Samotný návrh na vydání předběžného opatření však byl stěžovatelem řádně zdůvodněn, navíc stěžovatel v něm soud žádal o urychlené vyřízení věci. O návrhu stěžovatele na ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o kasační stížnosti tak bude rozhodnuto následně v samostatném usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 29. července 2021

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu